
Laadittu/päivitetty 14.3.2018

Laatija Anna Kuromaa

Hyväksytty 14.3.2018

Hyväksyjä Mari Siitari-Mattila

KOULULAISTEN SILMÄLÄÄKÄRITUTKIMUSTEN PALVELUSETELISÄÄNTÖKIRJA

NORTAMON PERHEKESKUS

Maaliskuu 2018

Sisällys

Sääntökirja palvelusetelipalvelujen tuottamisesta – yleinen osa	3
1. Määritelmät	3
2. Asiakkaan asema	3
3. Palvelun tuottajan velvoitteet	4
3.1 Rekisteröinti ennakonperintärekisteriin ja verovelkatodistus	4
3.2 Palvelun tuottajaa koskevan erityislainsäädännön edellytykset.....	5
3.3 Vähimmäispalvelutaso	5
3.4 Vakuutusturva	5
3.5 Toimitilat.....	5
3.6 Hintatiedot ja ajanvarauksen peruuttaminen	5
3.7 Henkilökunta	6
3.8 Asiakastyytyväisyys ja palautteet	6
3.9 Tiedonanto kunnalle.....	6
3.10 Potilasasiakirjat.....	7
3.11 Markkinointi	8
3.12 Lainsäädäntö.....	8
3.13 Kunnan asettamat muut vaatimukset	8
3.14 Hyväksymisen peruuttaminen.....	8
4. Kunnan velvoitteet	9
5. Verotus	9
6. Valvonta ja sääntökirjan muuttaminen	10
Palvelukohtainen osio – sääntökirjan erityinen osa	11
7. Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat	11
8. Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja.....	11
9. Palvelun tuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset	11
10. Palvelun tuottajan toimitiloja ja välineitä koskevat vaatimukset	12
11. Palvelusetelillä tuotettu palvelu.....	12
12. Tuotteita ja palvelua koskevat sisältövaatimukset.....	13
13. Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus	14
14. Kunnan antamat tiedot palvelun tuottajalle	14
15. Palvelusetelin arvo ja palvelusetelin hinnoittelu.....	14
16. Laskutus	14
17. Palvelun tuottajaksi hakeutuminen ja muutosten teko	15

Sääntökirja palvelusetelipalvelujen tuottamisesta – yleinen osa

1. Määritelmät

Tässä sääntökirjassa

Asiakkaalla tarkoitetaan sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua asiakasta ja potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua potilasta.

Palvelusetelillä tarkoitetaan järjestämisvastuussa olevan kunnan sosiaali- ja terveyspalvelun saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti. Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan lakisääteisiä sosiaali- ja terveyspalveluja. Tämän vuoksia asiakkaan asemaan vaikuttavat samat erityislainsäädännön säännökset kuin muillakin tavoin järjestetyissä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluissa. Palvelusetelin käyttäjällä on kuitenkin muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa kunnan hyväksymä palvelun tuottaja.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) säätelee palvelusetelin käyttöä. Palvelusetelilakia sovelletaan palvelusetelin käyttämiseen kuntien järjestämissä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Lakia sovelletaan ainoastaan yksityisten sosiaali- ja terveyspalveluiden hankkimiseksi. Tämän vuoksi lakia ei voi soveltaa julkisyhteisöjen tuottamien palvelujen hankkimiseen. Palvelusetelijärjestelmässä kunta ei tule sopimosopuoleksi palvelusta sovittaessa, sillä kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palvelun tuottajan välinen sopimus.

Tasasuuruksella palvelusetelillä tarkoitetaan palveluseteliä, jonka arvo on kaikille asiakkaille yhtä suuri riippumatta asiakkaan tuloista. Kunta määrittää palvelusetelin arvon. Palveluseteleistä annetun lain (569/2009) mukaan palvelusetelin arvon tulee olla asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa huomioidaan kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle vastaavan palvelun tuottamisesta omana toimintana tai hankkimisesta ostopalveluna.

Sääntökirjalla tarkoitetaan asiakirjaa, jolla kunta asettaa palvelusetelilain 5§:ssä tarkoitetut hyväksymiskriteerit palvelun tuottajille. Kunta velvoittaa palvelun tuottajat jatkuvasti noudattamaan sääntökirjan määräyksiä. Yksityinen palvelun tuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palvelun tuottaja hyväksyy palvelusetelillä toteutettavien sosiaali- tai terveyspalveluiden tuottajaksi. Itse palvelua tuotettaessa sitä koskevan sopimuksen osapuolina ovat palvelun tuottaja ja asiakas. Sopimuksen sitoumukset ja vastuut eivät kohdistu kuntaan.

2. Asiakkaan asema

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunnan tulee ohjata hänet kunnan muilla tavoin järjestämien palveluiden piiriin.

Palvelusetelin saanut asiakas tekee palvelun tuottajan kanssa sopimuksen palvelun hankkimisesta. Tätä sopimussuhdetta koskevat sopimuksen sisällön mukaan määräytyvät kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet.

Asiakkaan ja palvelun tuottajan välistä sopimusta koskevan erimielisyyden saattamisesta kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi säädetään kuluttajariitalautakunnasta annetussa laissa.

Kunnan on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo ja palveluntuottajien hinnat. Asiakkaan valittua palvelusetelin, hänen tulee itse hakeutua hyväksytylle yksityiselle palvelun tuottajalle.

Reklamaatiotilanteessa kuluttajan tulee ilmoittaa tyytymättömydestään sopimusosapuolilleen eli palvelun tuottajalle.

Asiakkaan asemaan sovelletaan palvelusetelilakia, sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia sekä potilaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia. Palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä sovelletaan kuluttajansuojalakia. Lain mukaan elinkeinonharjoittaja ei muun muassa saa kulutushyödykettä tarjotessaan käyttää sopimusehtoa, jota hyödykkeen hinta ja muut asiaan vaikuttavat seikat huomioon ottaen on pidettävä kuluttajien kannalta kohtuuttomana. Asiakkaalla on oikeus käyttää kuluttajaoikeuden mukaisia oikeusturvakeinoja reklamaatiotilanteessa. Seuraamuksiin kuuluvat kuluttajan oikeus pidättyä maksusta, virheen oikaisu, hinnanalennus, kaupan purku ja vahingonkorvaus. Palveluseteliä käyttävä asiakas voi saattaa sopimussuhdettaan koskevan erimielisyyden kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi.

Potilaslain mukaan potilaan oikeusturvakeinoja ovat terveydenhuollon toimintayksikön vastaavalle johtajalle tehtävä muistutus sekä oikeus tehdä kantelu hoidosta tai hoitoon liittyvästä kohtelustaan terveydenhoitoa valvovalle viranomaiselle, joka on sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto Valvira.

3. Palvelun tuottajan velvoitteet

Palvelun tuottaja on palvelusetelijärjestelmän puitteissa palvelua tuottava, yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tai yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa (922/2011) tarkoitettu palvelun tuottaja. Palvelun tuottaja sitoutuu täyttämään palvelusetelilain (596/2009) 5 §:n mukaiset yleiset ehdot. Kunnalla on oikeus vaatia palvelun tuottajaa toimittamaan kirjalliset todistukset tai muun riittävän näytön siitä, että tässä kohdassa mainitut yleiset edellytykset täyttyvät.

3.1 Rekisteröinti ennakonperintärekisteriin ja verovelkatodistus

Palvelun tuottaja sitoutuu olemaan rekisteröitynä Verohallinnon ennakonperintärekisterissä. Palvelusetelilaki edellyttää, että jokaisen palvelusetelituotannossa mukana olevan palveluntuottajan tulee kuulua ennakonperintärekisteriin. Uudelta palveluntuottajalta voidaan tarvittaessa vaatia verovelkatodistus ennen kuin tämä voidaan hyväksyä palveluntuottajaksi kunnan kanssa. Lisäksi palveluntuottajalla ei saa olla lakisääteisiä vero- tai työnantajamaksuja suorittamatta. Kunta voi lisäksi tarkistaa palveluntuottajan luottotiedot ja verovelkarekisterin tiedot. Palveluntuottaja ei saa olla yrityssaneeraus- tai yrittäjä tai yhtiön vastuuhenkilö yksityishenkilön velkajärjestelyssä.

3.2 Palvelun tuottajaa koskevan erityislainsäädännön edellytykset

Palvelun tuottajan tulee täyttää kulloinkin voimassa olevat, sitä koskevat erityislainsäädännön edellytykset. Tässä tapauksessa erityislainsäädännöllä tarkoitetaan erityisesti yksityisestä terveydenhuollosta annettua lakia (152/1990). Palvelua tuottavan yksikön kohdalla edellytysten täyttyminen on tarkastettu yksikön perustamisvaiheessa. Perustamisluvan myöntää toimivaltainen aluehallintovirasto (AVI) tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira. Luvan saanut palvelun tuottaja on rekisteröitynyt yksityisten sosiaali- ja terveyspalveluiden antajien Ysteri-rekisteriin, jota AVIt ylläpitävät yhdessä Valviran kanssa.

3.3 Vähimmäispalvelutaso

Palvelun tuottajan tuottamien palvelujen on jatkuvasti vastattava vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta. Samoin palvelun tuottajan on toteuttava asiakkaansa oikeuden laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon sekä sosiaalipalveluihin. Käytännössä kunta hyväksyy palvelun tason siinä vaiheessa, kun se valitsee tietyn palvelun tuottajan mukaan palvelusetelijärjestelmään ja ottaa tältä asiaa koskevan sitoumuksen. Palvelun tuottaja sitoutuu kuvaamaan kunnalle, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan.

3.4 Vakuutusurva

Palvelun tuottaja sitoutuu ottamaan ja pitämään voimassa toimintansa edellyttämät lakisääteiset vakuutukset vastuun varalta, kuten potilasvahinkolain sekä terveydenhuollon ammattihenkilöitä annetun lain mukaiset vakuutukset. Mahdolliset vahingot korvataan ensisijaisesti palvelun tuottajan vakuutuksesta ja viime kädessä palvelun tuottaja vastaa niistä vahingonkorvauslain mukaisesti. Kunta ei vastaa palvelun tuottajan palvelun saajalle aiheuttamista vahingoista. Jos palvelu joudutaan uusimaan tai asiakas tarvitsee muuta palvelua palvelun tuottajan virheestä johtuvasta syystä tai toimenpiteen suorittamisen virheellisyyden vuoksi, vastaa aiheutuvista kustannuksista palvelun tuottaja. Vastuuvakuutuksen lisäksi palvelun tuottajalta voidaan vaatia vakuutus toiminnan keskeytymisen varalle. Jos toiminta keskeytyy, niin yritys ohjaa asiakkaan ottamaan yhteyttä palvelusetelin myöntäjään.

Vastuu virhetilanteissa: Palvelun tuottaja vastaa palveluun liittyvistä virhetilanteista suoraan asiakkaalle.

3.5 Toimitilat

Palvelun tuottajan toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin että yksikössä huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti. Samoin toimitilojen on täytettävä lain edellyttämät palvelun tuottajalle asetetut hyväksymisedellytykset. Liikuntarajoitteisella, esimerkiksi pyörätuolia käyttävällä asiakkaalla tulee olla esteetön pääsy palvelun tuottajan toimitiloihin.

3.6 Hintatiedot ja ajanvarauksen peruuttaminen

Palveluntuottajalla on oltava internet-sivut, joilta käy ilmi toimitilojen osoitetiedot sekä tarjottavien palveluiden hintatiedot. Palvelun tuottajan on informoitava palveluseteliä käyttävää asiakasta siitä, että asiak-

kaan on itse maksettava käyttämättä jääneestä hoitoajasta perittävä maksu, mikäli tämä jättää ajanvarauksen peruutuksen tekemättä tai peruu ajan liian myöhään. Palvelun tuottajan on informoitava asiakasta ajankohdasta, jolloin varatun ajan voi vielä peruuttaa maksutta.

Tarjottavien palveluiden hintatiedot tulee toimittaa asiakkaalle hänen pyynnöstään myös kirjallisessa muodossa. Palvelun tuottajan tulee olla tavoitettavissa puhelimitse virka-aikana.

3.7 Henkilökunta

Asiakkaalla on oikeus saada palvelua valintansa mukaan suomen, ruotsin tai englannin kielellä. Palvelun tuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että sen henkilökuntaan kuuluu riittävä määrä tämän kohdan edellytykset täyttäviä henkilöitä. Palvelun tuottajan tulee ilmoittaa millä muilla kielillä kuin suomen, ruotsin tai englannin kielillä palvelu voidaan tuottaa.

Palvelun tuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että palvelun tuottaja taikka sen johtohenkilö tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö ei ole syyllistynyt rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla laissa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 80 §:ssä mainittuun rikokseen tai tekkoon tai sanotun lain 81 §:n mukaiseen tekkoon tai laiminlyöntiin. Palveluntuottaja, yrittäjä tai yrityksen vastuuhenkilö ei saa olla tuomittu liiketoimintakieltoon kuten laissa liiketoimintakiellosta on säädetty tai liiketoimintakiellon rikkomiseen. Alle 18-vuotiaille palveluita tarjoavan palveluntuottajan vastuuhenkilön on toimitettava rikosrekisteriote nähtäväksi ennen hyväksymistä (laki lasten kanssa työskentelevien rikostauttan selvittämiseksi (504/2002)).

Hyväksytyllä palvelun tuottajalla on oikeus osoittaa palvelusta vastaava henkilö. Palvelun tuottaja vastaa myös alihankkijoidensa toiminnasta samassa laajuudessa ja kuten omasta toiminnastaan.

3.8 Asiakastyytyväisyys ja palautteet

Palvelun tuottaja sitoutuu toimimaan siten, että asiakastyytyväisyys on hyvä. Kertaluontoisissa tai määrätyn ajan kestävässä hoitopalveluissa palvelun tuottaja sitoutuu toimittamaan asiakkaan hoitopalautteen kunnalle viikon kuluessa hoidon päättymisestä. Silmä lääkäriin palautteen on oltava ymmärrettävä ja suomenkielinen. Hoitopalautteen tulee olla kunnan käytettävissä ennen kuin lasku maksetaan.

3.9 Tiedonanto kunnalle

Palvelun tuottajan tulee informoida kuntaa säännöllisesti tarjoamiensa palvelujen laadun valvonnasta sekä hoitopalveluiden osalta asiakasturvallisuudesta. Kuntaa tulee erityisesti informoida asiakkaiden tekemistä reklamaatioista ja korvausvaatimuksista, reklamaatioihin johtaneista syistä ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä. Näistä palvelun tuottajan tulee välittömästi ilmoittaa kirjallisesti kunnan perhekeskukseen:

Rauman kaupunki / Nortamon Perhekeskus
Nortamonkatu 30
26100 Rauma

Palvelun tuottajan tulee raportoida kunnalle palvelusetelillä tuotettua hoitoa koskevista julkisoikeudellisista valituksista, kanteluista ja hoitovahinkoilmoituksista samoin kuin kaikkia edellä mainittuja koskevista ratkaisuista.

3.10 Potilasasiakirjat

Palvelun tuottaja laatii palvelusetelijärjestelmässä asiakasasiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä. Palvelun tuottajan tulee noudattaa huolellisuutta tietojen käsittelyssä ja esimerkiksi huolehtia siitä, että salassa pidettäviä tietoja käsitellään oikein. Palvelun tuottajan tulee käsitellä asiakirjoja siten kuin henkilötietolaissa (523/1999) ja laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007) sekä muussa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä säädetään. Kunta on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien potilas- ja asiakaskirjojen henkilötietolaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä.

Palvelusetelillä palvelua tuottavia palveluntuottajia sitovat samat salassapitosäännöt kuin kunnan palveluksessa olevia työntekijöitä. Salassapito palvelun tuottajan toimipisteessä koskee kaikkia asiakkaita tai hänen asiakirjojaan käsitteleviä henkilöitä.

Palvelun tuottaja sitoutuu noudattamaan laissa säädettyjä salassapito- ja vaitiolovelvollisuutta palvelusetelillä tuotettavia palveluita tuottaessa. Palvelun tuottaja vastaa siitä, että asiakkaan tietoja pääsevät käsittelemään vain ne palveluntuottajan palveluksessa tai siihen toimeksiantosuhteessa olevat henkilöt, joiden työtehtävien kannalta tämä on välttämätöntä, ja jotka ovat antaneet kirjallisen salassapitositoumuksen.

Palvelun tuottaja ja kunta sitoutuvat pitämään toisiltaan saamansa aineistot ja tiedot salassa sikäli kuin ne ovat lain perusteella salassa pidettäviä, sekä olemaan käyttämättä niitä muihin kuin sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin. Nämä salassapitomääräykset ovat voimassa senkin jälkeen kun palvelun tuottaja ei enää tuota palvelusetelillä järjestettävää palvelua.

Palvelun tuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä kunnan asiakirjojen käsittelystä säädetään (laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 621/1999). Palvelujen tuottajan tulee laatia asiakastietoja sisältävät asiakirjat henkilötietolain, potilaslain ja sosiaalihuollon asiakaslain edellyttämällä tavalla vastavasti kuin omassa toiminnassaan. Omalla toiminnalla tarkoitetaan kunnan omaa palvelutuotantoa. Palvelun tuottajan tulee pitää palveluseteliasiakkaiden tiedoista henkilötietolain mukaista asiakasrekisteriä kuten muidenkin asiakkaidensa tiedoista. Arkaluonteisia tietoja ei tule säilyttää.

Jos palvelun tuottaja laatii toiminnassaan asiakirjoja manuaalisesti (esim. värinäköttesti), tulee palveluseteliä käytettäessä kyseiset asiakirjat viedä sähköiseen järjestelmään vastaavasti kuin kunnan itsensä tuottamissa palveluissa. Terveydenhuollon ammattihenkilöllä on lakiin perustuva velvollisuus säilyttää kopio jokaisesta kunnalle toimittamastaan asiakirjasta voidakseen esittää asiakirjat terveydenhuollon viranomaiselle mahdollisten potilovahinkojen tai muiden valvonta-asoiden käsittelyssä. Palvelun tuottaja on velvollinen säilyttämään kunnalle toimitettujen asiakirjojen kopioita saman säilytysajan kuin mikä kunnalle on lainsäädännössä määritelty koskien asiakirjojen säilyttämistä. Sama koskee käyttölokiteidostoja. Asiakas voi esittää tarkastuspyynnön tai virheen oikaisupyynnön rekisterinpitäjälle eli kunnalle tai, jos palvelun tuottajan ja kunnan välillä on erikseen sovittu, suoraan palvelun tuottajalle. Kunta on kuitenkin viime kädessä se, joka ratkaisee tarkastus- ja oikaisupyynnön. Koska kyse on viranomaisasiakirjoista, tiedon luovutuksesta päättää aina kunta rekisterinpitäjänä. Asiakirjojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia julkisuuslain säädöksiä sovelletaan asiakirjoihin silloinkin, kun ne ovat palvelun tuottajan hallussa. Asiakirjojen käsittelyä säätelee myös laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007). Palvelun tuottajan on toimitettava manuaalisesti laaditut asiakirjat kunnalle sähköisessä muodossa.

3.11 Markkinointi

Palvelun tuottajan markkinoinnin on oltava asiallista, luotettavaa ja hyvän tavan mukaista. Ylisanoja tai vertailumuotoja ei saa käyttää. Markkinoinnilla ei tule luoda tarpeetonta sosiaali- tai terveydenhuoltopalvelujen kysyntää. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot vastaanotto paikasta, -ajasta ja ajanvarausmahdollisuudesta.

3.12 Lainsäädäntö

Palvelun tuottajan on noudatettava kaikkia palvelun tuottajaa ja sen toimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja viranomais määräyksiä ja ohjeita. Palvelun tuottaja sitoutuu noudattamaan voimassa olevaa työsopimuslainsäädäntöä ja alan työehtosopimuksia. Palveluun sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. Palvelusetelisitoumukseen tai -sopimukseen sovelletaan erityisesti seuraavia lakeja:

- laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009)
- terveydenhuoltolaki (1326/2010)
- laki yksityisestä terveydenhuollosta (152/1990)
- laki potilaan asemasta ja oikeuksista (758/1992)
- potilasvahinkolaki (585/1986)
- laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994)
- laki terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista (629/2010)
- laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007)
- laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- henkilötietolaki (523/1999) ja henkilötietojen käsittelyä koskevat säädökset
- kuluttajansuojalaki (38/1978)

3.13 Kunnan asettamat muut vaatimukset

Palvelun tuottaja sitoutuu noudattamaan kunnan kussakin yksittäistapauksessa mahdollisesti asettamia muita vaatimuksia. Kunta voi kussakin yksittäistapauksessa asettaa palvelua tuottavalle yksikölle edellä mainittujen edellytysten lisäksi myös muita vaatimuksia. Tämän säännöksen tarkoituksena on antaa kunnalle joustavat mahdollisuudet huomioida esimerkiksi tietyn asiakasryhmän erityistarpeet. Kunta voi vaatia, että palvelun tuottaja ylittää tietyt minimiedellytykset esimerkiksi resurssien puolesta, mutta tällaista ehtoa ei saa muotoilla tiettyä palvelun tuottajaa suosivaan ja toisia syrjivään muotoon.

Palvelun tuottaja on velvollinen ilmoittamaan kunnalle, mikäli palvelun tuottamiseen ilmaantuu pidempiaikainen keskeytys tai este sekä mikäli yhteystiedoissa tai palvelua tuottavassa henkilökunnassa tapahtuu muutoksia.

3.14 Hyväksymisen peruuttaminen

Kunnalla on oikeus peruuttaa palvelun tuottajan hyväksyminen ja poistaa tuottajan nimi hyväksytyjen palvelun tuottajien listasta välittömästi ilman irtisanomisaikaa, mikäli:

- a) hyviä hoito ja palvelusääntöjä ei noudateta
- b) palvelun tuottaja ei noudata kunnan kirjallisesta kehotuksesta huolimatta sääntökirjan ehtoja
- c) palvelun tuottaja on tullut maksukyvyttömäksi, ei ole kyennyt hoitamaan laskujaan eräpäivään mennessä, on aloittanut akordimenettelyn, on asetettu selvitystilaan tai on välittömässä vaarassa tulla asetetuksi selvitystilaan tai
- d) palvelun tuottaja tai joku sen johtoon kuuluva henkilö tuomitaan syyllisenä elinkeinotoimintaan liittyvässä rikoksessa tai lapseen kohdistuvassa rikoksessa
- e) palvelun tuottaja on yrityssaneerausessa tai yksityishenkilön velkajärjestelyssä

4. Kunnan veloitteet

Kunnan on pidettävä luetteloa hyväksymistään palvelun tuottajista. Tiedot palvelujen tuottajista, näiden tuottamista palveluista ja niiden hinnoista tulee olla julkisesti saatavilla internetissä ja muulla soveltuvalla tavalla.

Kunnan on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo ja palvelun tuottajien hinnat.

Kunnan tulee peruuttaa palvelujen tuottajan hyväksyminen ja poistaa palvelujen tuottaja luettelosta, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palvelujen tuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista. Kunnalla on lisäksi velvollisuus valvoa hyväksymiensä palvelun tuottajien palvelun laatua hyväksymismenettelyn lisäksi myös palvelujen tuottamisen yhteydessä. Kunnan tulee täten varmistaa, että palvelujen tuottajat täyttävät toiminnalle asetetut vähimmäisedellytykset.

Kunta valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat palvelun tuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. Kunnan tulee ottaa palvelun tuottajan valintaa koskeva asia käsittelyyn yhden (1) kuukauden kuluessa palvelun tuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palvelun tuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

Asiakasasiakirjat, jotka syntyvät setelillä palvelua järjestettäessä ja toteutettaessa, ovat viranomaisen asiakirjoja. Vaikka palvelujen tuottaja laatii asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä, vastaa kunta rekisterinpitäjänä viime kädessä niiden käsittelystä. Palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta olennaiset tiedot on tallennettava viimeistään palvelutapahtuman päättyessä aina kunnan omaan asiakas- ja potilasrekisteriin. Palvelun tuottajan ja kunnan tulee myös varmistaa, että palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot siirtyvät osapuolelta toiselle palvelutapahtuman eri vaiheissa. Tämä mahdollistaa sen, että jokaisen asiakkaan asiakirjat muodostavat hänen hoitonsa kannalta välttämättömän jatkuvan kokonaisuuden, johon tulee hoitoa koskevat ratkaisut perustaa.

5. Verotus

Palveluseteli on saajalleen veroton etuus. Verottomuus edellyttää, että palveluseteli

- myönnetään selkeästi määriteltyihin palveluihin
- on henkilökohtainen eikä siirrettävissä toiselle henkilölle
- ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa, jonka käytön hän itse määrittelee.

Palveluseteliä käytettäessä asiakkaan omavastuu ei oikeuta kotitalousvähennykseen tuloverotuksessa.

Arvolisäverolain 34 §:n mukaan veroa ei suoriteta terveyden- ja sairaanhoitopalvelun myynnistä. Terveyden ja sairaanhoitopalvelulla tarkoitetaan ihmisen terveydentilan sekä toiminta- ja työkyvyn määrittämiseksi taikka terveyden sekä toiminta- ja työkyvyn palauttamiseksi tai ylläpitämiseksi tehtäviä toimenpiteitä, jos kysymyksessä on:

- valtion tai kunnan ylläpitämässä terveydenhuollon toimintayksikössä annettava hoito taikka yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa tarkoitettu hoito, tai
- sellaisen terveydenhuollon ammattihenkilön antama hoito, joka harjoittaa toimintaansa lakiin perustuvan oikeuden nojalla tai joka on lain nojalla rekisteröity.

6. Valvonta ja sääntökirjan muuttaminen

Kunta on palvelusetelilain nojalla velvollinen valvomaan hyväksymiensä yksityisten palvelun tuottajien tuottamien palvelujen tasoa ja poistamaan palvelun tuottajia hyväksytyjen palvelun tuottajien joukosta, mikäli sääntökirjan määräyksiä ei noudateta. Asiakkaan käyttäessä palveluseteliä kunta ei ole sopimussuhteessa sosiaali- ja terveystalouden tuottavaan yksityiseen palvelun tuottajaan. Palvelun tuottaja sitoutuu noudattamaan sääntökirjan ehtoja. Mikäli palvelun tuottaja ei täytä sääntökirjassa määrättyjä ehtoja, kunta voi poistaa palvelun tuottajan hyväksytyjen palvelun tuottajien joukosta.

Kunta ja palvelun tuottaja asettavat nimeltä tai asemaltaan henkilön tai henkilöt, jotka toimivat yhteyshenkilöinä ja vastuuhenkilöinä sääntökirjan toteuttamisessa ja ilmoitusten vastaanottajina. Kunnan koululais-ten näöntutkimusten palvelusetelien myöntämiseen ja potilashoitoon liittyvien asioiden yhteyshenkilönä palvelusetelitoiminnassa toimii Nortamon Perhekeskuksen ylilääkäri.

Kunnalla on oikeus tehdä muutoksia tämän sääntökirjan ja sen liitteiden sisältämiin määräyksiin. Kunta ilmoittaa muutoksista palvelun tuottajille kirjallisesti välittömästi päätöksen tekemisen jälkeen. Mikäli palvelun tuottaja ei halua tulla sidotuksi muuttuneisiin sääntöihin, tulee sen ilmoittaa siitä kirjallisesti kunnalle kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa muutosilmoituksen lähettämisestä. Mikäli kunnalle ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, sitoutuu palvelun tuottaja noudattamaan muuttuneita ehtoja muutosilmoituksessa mainitusta päivästä lukien, kuitenkin aikaisintaan kuusikymmentä (60) päivää muutosilmoituksen toimittamisesta.

Tämä sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

Palvelukohtainen osio – sääntökirjan erityinen osa

7. Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat

Terveydenhuoltolain 16 § määrittelee, että kouluterveydenhuoltoon kuuluu mm. oppilaan terveydentilan toteamista varten tarpeelliset erikoistutkimukset. Mikäli koululaisella on ongelmia näön kanssa, kouluterveydenhuollosta ohjataan koululainen asianomaisen silmätautien erikoislääkärin tutkimukseen. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella on laadittu ohjeistus kouluterveydenhuoltoa varten näön tutkimisesta.

Oppilas lähetetään silmälääkärille, jos seulontarajat rikkoutuvat tai oppilaalla on näköön tai silmiin liittyviä oireita. Terveydentilan selvittämiseen liittyvät silmälääkärin tutkimukset sisältyvät kouluterveydenhuoltoon. Tämä pitää sisällään myös taittovikojen diagnosoinnin ja ammatinvalinnan kannalta tarpeellisen värinäön tarkemman selvittelyn. Nämä silmälääkärin määräämät tarpeelliset tutkimukset ovat silloin oppilaalle maksuttomia.

Maksuttomien silmälääkäritutkimusten määrää ei kouluterveydenhuollossa ole lainsäädännössä rajoitettu vaan niitä on järjestettävä oppilaan tarpeen mukaisesti. Käyntiä varten voi saada uuden palvelusetelin, jos kyseessä on jokin uusi silmiin tai näkemiseen liittyvä vaiva tai kouluterveydenhoitajan arvion mukaan edellisestä tutkimuksesta on niin paljon aikaa, että tutkimustulos ei vastaa tämän hetken tilannetta. Todetun taudin tai vian hoito, kuten silmälasit ja seurantakäynnit, ei sisälly kouluterveydenhuoltoon.

Palveluseteli myönnetään Rauman kaupungissa koulua käyvälle oppilaalle, jos silmätautien ostopalvelun myöntämisperusteet täyttyvät ja palvelusetelin käyttäminen soveltuu asiakkaalle. Päätös palvelusetelin myöntämisestä tehdään Rauman kaupungin työsuhteessa olevan koulu- tai opiskeluterveydenhoitajan toimesta. Päätökset perustuvat aina yksilölliseen tarveharkintaan.

8. Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja

Oppilaan on päästävä silmälääkärin tutkimukseen kuukauden kuluessa siitä kun oppilaan huoltaja ottaa yhteyttä silmälääkəriin aikaa varatakseen.

Palvelusetelin voimassaolo määritetään palvelusetelissä ja palveluseteli myönnetään korkeintaan kolmeksi kuukaudeksi. Erityisin perustein palvelusetelin voimassaoloaika voi olla pidempi. Palveluseteliä ei myönnetä jälkikäteen jo ostetuista tai saaduista palveluista.

9. Palvelun tuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Henkilökunnan ja sijaisten tulee täyttää terveydenhuollon henkilöstölle asetetut lakisääteiset vaatimukset. Palvelua tuottavalta henkilöstöltä edellytetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukaista oikeutta harjoittaa ko. ammattia. Henkilöstöluetteloa tulee täydentää jatkuvasti niin,

että se on aina ajantasainen. Terveystieteiden ammattihenkilöiden rekisterinumero löytyy Valviran ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietopalvelusta (<https://julkiterhikki.valvira.fi>).

Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelua toteuttava henkilöstö täyttää laissa säädetyt kelpoisuusehdot ja suorittaa vain sellaisia työtehtäviä, joihin heillä on säännösten tai valtakunnallisten ohjeiden mukainen oikeus. Palkatessaan terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä rekisteristä. Henkilöstöllä on riittävä Suomen kielen taito. Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä ammattitaidon ylläpidosta ja täydennyskoulutuksesta.

Silmälääkäri on optisten vikojen, näönkäytön, silmien terveyden ja sairauksien asiantuntija. Oppilaan saadessa terveydenhoitajalta lähetteen ja palvelusetelin silmälääkärikäyntiä varten, pitää THL:n ohjeiden mukaan silmälääkärin tutkia oppilas. Optikko on terveen silmän optisten vikojen, näönkäytön ja silmälasien määrityksen asiantuntija. Optikko voi tehdä oppilaalle alkukartoituksen ennen silmälääkärin tutkimuksia, mutta tällöin optikkoliike laskuttaa vain silmälääkärikäynnistä.

Silmälääkärin ja optikon kokemus ja osaaminen lasten ja nuorten kanssa toimimisesta on edellytys palveluntuottajaksi hyväksymiselle.

10. Palvelun tuottajan toimitiloja ja välineitä koskevat vaatimukset

Koululaisten silmälääkäripalvelujen ostopalvelu tapahtuu palvelun tuottajan tiloissa, jotka edellytetään olevan asianmukaisia. Palvelun tuottajan on huolehdittava tilojen turvallisuudesta ja siisteydestä. Kunta voi tarvittaessa tarkistaa palvelun tuottajan asiakaspalvelutilat.

Tutkimuksessa käytettävien välineiden tulee olla standardoituja, ajan mukaisia ja kunnossa.

Asiakaspalvelun edellytetään tapahtuvan rauhallisessa, näkösuojatussa hoitotilassa. Muut toimitiloja koskevat tarkennukset esitetään sääntökirjan yleisessä osassa.

11. Palvelusetelillä tuotettu palvelu

Palvelu sisältää silmätautien erikoislääkärin tutkimuksen silmänsairauden tai sen epäilyn selvittämiseksi sekä tarpeellisen lääke- tai muun annettavan hoidon määräämisen ja mahdollisen lähetteen jatkohoitoon. Lisäksi palveluun kuuluvat asiakkaan tarvitsemien todistusten (esimerkiksi sairauslomatodistus, todistus erityiskorvattavista lääkkeistä, värinäkölausunto yms.) kirjoittaminen. Hoitopalaute kuuluu osana palveluun.

Palveluseteli aktivoidaan PALSE.fi -portaalissa. Aktivoinnin jälkeen toteutunut hoito kirjataan portaaliin ja siihen lisätään palaute kohdassa ”muodosta hoitopalaute”. Hoitopalaute tulee kirjata 7 päivän sisällä.

Laskutus tapahtuu kerran kuukaudessa muodostamalla laskukoontiiviite, johon kerätään kaikki kuukauden aikana syntyneet suoritteet. Näin muodostunut laskuviite ja kokonaissumma merkitään kunnalle lähetettävään laskuun, joka on tuotettu palveluntuottajan omassa järjestelmässä. Laskussa ei tarvitse olla muita merkintöjä. Hoitopalaute on edellytys laskun suorittamiselle. Hoitopalautteen puuttuessa laskua ei suoriteta.

Käynnit tulee suorittaa palvelusetelin voimassaolon aikana.

Palvelun tuottaja ylläpitää hintatietoja ja henkilöstöluetteloja kunnan palveluseteliportaalissa.

12. Tuotteita ja palvelua koskevat sisältövaatimukset

Palvelun tuottaja aloittaa uuden asiakkaan tutkimuksen kuukauden sisällä palvelun tilaamisesta. Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että palveluseteli käytetään vain siihen tarkoitukseen, joka myöntämispäätöksessä on määritelty.

Palveluun kuuluvan silmätautien erikoislääkärin tutkimukseen sisältyvät pääsääntöisesti molempien silmien:

- näöntarkkuuden tutkiminen
- silmän taittovirheen määrittäminen, mikäli näöntarkkuus ei ole normaali ja taittovirhettä epäillään asiakkaan oireen ja palveluun hakeutumisen syyksi. Lapsilla näissä tapauksissa edellytetään taittovoimakkuuden määrittämistä sykkolegiassa
- silmäluomien, sidekalvon, sarveiskalvon, etukammion ja mykiön biomikroskooppitutkimus
- silmänpaineen mittaaminen
- silmänpohjan biomikroskooppitutkimus laajennetun mustuaisen läpi
- silmänsairauden diagnosointi
- kyynelteiden huuhtelu
- hoidoksi annettavien lääkemääräysten kirjoittaminen
- asiakkaan lähettäminen tarpeellisiin jatkotutkimuksiin ja hoitoon julkiselle sektorille tai muuhun asiakkaan omasta toiveesta valitsemaan terveydenhuollon yksikköön
- tarvittavien sairausloma- ja muiden todistusten kirjoittaminen
- suullisen ja kirjallisen hoitopalautteen antaminen asiakkaalle tai hänen edustajalleen

Kun on kyse koululaisen näöntarkastuksesta, seuraavat kohdat painottuvat:

- Optikon ja silmälääkärin tutkimuksessa on huomioitava ja arvioitava näön ja hahmottamisen osuus oppilaan mahdollisten oppimisvaikeuksien selvittämisessä
- Värinäkötutkimuksena on käytettävä Farnsworth Panel 15-testiä. Värinäkötutkimuspalautteessa on mainittava selkeästi värinäön heikkouden taso.

Palvelun tarjoajan tulee lisäksi suorittaa tarvittavassa laajuudessa ne silmälääkärin tutkimukset joita asiakkaan silmänsairauden diagnostisoimiseksi tarvitaan. Näihin sisältyvät mm. silmänliikkeiden, sormiperimetrian, karsastuskulman, mustuaisten valorefleksien, väriaistin sekä kammiokulman ja verkkokalvon reunaosien 3peilitutkimukset.

Palveluna tarjottavan tutkimuksen osan (esim. näöntarkkuuden mittaus, silmän taittovoiman määrittäminen, silmänpaineen mittaus, silmän kuvantamistutkimukset; kuten näkökenttä- ja silmänpohjan valokerroskuvaus sekä muutosten valokuvaaminen) voi tehdä palvelusta vastaavan silmälääkärin valtuuttama terveydenhuollon ammattihenkilö (optikko). Varsinainen silmätutkimus ja hoidon suunnittelu kuuluu silmätautien erikoislääkärin tehtäväksi jolla on diagnoosin asetus oikeus.

Silmälasien hankkiminen ei kuulu kunnan järjestämisvelvollisuuteen. Poikkeuksen muodostavat alle kahdeksan (8) vuotiaat silmälaseja tarvitsevat lapset, jolle lääkinnällisenä kuntoutuksena on apuvälineen hankkimista varten määriteltävä silmälasit.

13. Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus

Kunnan puolesta palvelusetelin myöntämisestä päättänyt henkilö ei voi olla työ-, toimeksianto- tai virka-suhteessa palvelusetelipalveluita tuottavilla palvelun tuottajilla tai muutoin esteellinen (esim. sukulaisuus-suhde tai puoliso). Palvelusetelin myöntäneellä henkilöllä ei myöskään saa olla omistusta, eikä hän saa käyttää merkittävää päätösvaltaa palvelun tuottajassa tai palvelun tuottajan kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä (yli 10 % osakkeista, osuuksista tai äänivallasta).

14. Kunnan antamat tiedot palvelun tuottajalle

Palveluseteleiden kohdalla lähete- ja mahdolliset lisätiedot kirjoitetaan erilliselle dokumentille, joka näkyy palvelun tuottajalle portaalissa setelin aktivoinnin jälkeen.

15. Palvelusetelin arvo ja palvelusetelin hinnoittelu

Palveluseteli on tasasuuruinen eli palveluseteli on kaikille asiakkaille samansuuruinen. Asiakkaan tulot eivät vaikuta tasasuuruisen palvelusetelin arvoon.

Koululaisten silmälääkärin ostopalvelun palveluseteli on hinnoiteltu 1.1.2018 alkaen korkeintaan yhdeksänkymmenenviiden (95) euron arvoiseksi. Asiakas ei maksa tutkimuksesta erillistä asiakas- tai muuta maksua. Kunta ei peri palvelusetelin käyttäjältä asiakasmaksua. Kunta tarkistaa palvelusetelin arvon kalenterivuositain.

Matkakustannuksista voi saada korvausta siten kuin sairasmakuutuslaissa säädetään. Palvelusetelipalvelu ei oikeuta kotitalousvähennykseen.

16. Laskutus

Palvelusetelillä kunta sitoutuu maksamaan yksityisen palvelun tuottajan antamasta palvelusta palvelusetelin arvoa vastaavan korvauksen. Palveluntuottaja laskuttaa kuntaa kerran kuukaudessa jälkikäteen. Palvelun tuottaja toimittaa kopion YEL -todistuksesta vuosittain aina ensimmäisen laskun yhteydessä.

Rauman kaupungin sähköisten laskujen osoitteet:

Nimi	Verkkolaskuosoite	OVT-tunnus	Operaattori	Välittäjän tunnus
Rauman kaupunki	003701387809	003701387809	Basware Oyj	BAWCFI22
Rauman kaupunki	003701387809	003701387809	OP-ryhmä	OKOYFIHH
Rauman kaupunki	003701387809	003701387809	Nordea	NDEAFIHH

Laskulle tulisi merkitä myös maksajan eli Rauman kaupungin tiedot:

Rauman kaupunki
Nortamon Perhekeskus
PL 12
26101 Rauma

Lisää tietoa Rauman kaupungin www.sivuilta

Laskussa tulee näkyä palveluseteliportaalisissa muodostuva laskutusviite. Maksuehto on 30 pv netto laskun saapumisesta. Toimitus- ja laskutuslisiä ei hyväksytä.

17. Palvelun tuottajaksi hakeutuminen ja muutosten teko

Hakemus tehdään Palse -portaaliin. Palvelun tuottajan tulee rekisteröityä osoitteessa www.palse.fi ja täyttää ja vahvistaa siellä vaaditut tiedot. Hakemus tulostetaan, allekirjoitetaan ja lähetetään osoitteeseen:

Rauman kaupunki
Nortamon Perhekeskus
Ylilääkäri Mari Siitari-Mattila
PL 12
26101 Rauma

Hakuaika palvelusetelituottajaksi on jatkuva. Palvelusetelijärjestelmä otetaan käyttöön 16.4.2018. Järjestelmä on toistaiseksi voimassa. Uudet hakemukset otetaan käsittelyyn yhden (1) kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta. Päätös palvelun tuottajan hyväksymisestä / hylkäämisestä tehdään kolmen (3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta. Päätöksestä lähetetään palvelun tuottajalle ilmoitus.

Erillistä sopimusta ei laadita. Palvelusetelituottajaksi hyväksytään kaikki palvelun tuottajat, jotka täyttävät kaikki koululaisten silmäälääkäripalveluiden sääntökirjassa palvelun tuottajalle esitetyt vaatimukset. Hyväksytyjen palvelun tuottajien tiedot (yrityksen yhteystiedot ja hintatiedot) julkaistaan Palse -portaalisissa. Rauman kaupungin Internet sivuilla on linkki Palse -portaaliin. Ilmoitus hakijan hyväksymisestä / hylkäämisestä toimitetaan hakijalle sähköpostitse.

Mahdolliset muutokset hakemukseen (esim. henkilöstöluetteloon) tehdään palse.fi –portaalisissa palveluntuottajan toimesta. Hakemukset ja muutokset käsittelee ja hyväksyy Nortamon Perhekeskuksen ylilääkäri.

Yhteyshenkilöinä toimivat lisäksi Nortamon Perhekeskuksen päällikkö ja osastonhoitaja.